

Novine

tjednik.

Priloga: mesečno M. List, letno Kalendar Srca Jezušovoga.

Izhaja vsako nedelo.

CENA:

V državi na skupni naslov najmanje 10 komadov letno 25 Din. mesečno 2 Din. zadnji mesec 3 Din. Na posamezni naslov letno 30 Din. mesečno 2 Din. 50 par. V države Europe: letno 75 Din., mesečno 6 Din. 50 par. Z M. Listom i Kalendarom 100 Din. — V zvuineuropske države dolar i pol ali 85 Din. Z M. Listom i Kalendarom 2 dolara. — Naročnina se mora plačati naprej. — Vsi naročniki dobijo kalendar za polovično ceno.

CENA OGLASOV:

cm² 75 par, med tekstom 150 Din., v „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkratnoj objavi popust od 50%—25%. Takso plača uprava, poštino oglasiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črensovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Leto XVIII. št. 29.

Glasiilo Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

Odpis zemliškoga davka od vremenskih nesreč.

Letos je toča i nevihta na vno-gih krajih povzročila kmetovalcom veliko škodo. Ob takših prilikaj da zakon poškodüvancom možnost, da dosegejo odpis zemliškoga davka. V to svrho se trbe držati določenoga postopka. Kelko je letos nesreč, se trbe bojati, da se bodo slučaji vremenskih nesreč i z njimi zdrüženih nesreč povnožili, ščemo na želo naših čtitelov v naslednjom podati pojasnilo od toga, kda i kak se da dosegni odpis osnovnoga davka na zemlišča.

Osnovni davek na dohodek od zemlišča se sme odpisati:

a) negledoč na površino, če je na poškodüvanoj parceli vničeno več kak frtao letina od ognja, vode, toče, polskih miši, rastlinskih vüši ali kobilic;

b) če je prizadeo škodo drugi izreden i neodvraten dogodek brez lastnikove krivde, n. pr. mraz, viher, orkan, velka süša itd., ali samo, če ne zadeno samo posameznih parcel, nego cele pokrajine. Poškodba za več nego frtao letine je tüdi v tom primeri pogoj za odpis vsakše poškodüvane parcele v tistom kraji.

Osnovni davek na zemlišče se ne odpiše, če je nastopila vremenska nesreča te, kda so bili kmetijski pridelki že požeti. Za davčni odpis je pogoj, da je nastopo vremenski dogodek pred žetvov ali med njov, ne pa po njej. Zavolo toga se odpis davka dovoli samo, če je nastopo vremenski dogodek te, kda so bili polski pridelki že požeti (oddeljeni od tal), ali so bili šče na poli.

Če se kakšo zemlišče v leti po gospodarskom običaji dvakrat obdela, se oceni prva obdelava z dvema tretjinoma, druga pa z ednov tretjinov letine.

Pri mešanih obdelavaj (n. pr. vinograd s sadjom, kukorca z grahom, žito z detelcov itd.) se oceni

poškodba glavnoga plöda, odnosno pridelka z dvema tretjinoma, postranskoga plöda pa z ednov tretinov, če sta zaistino oba vničeni.

Odpis davka se ravna po velikosti škode, prizadete letini zemlišča i to:

1. Če je poškodüvano več nego frtao i menje nego polovica letine, se odpiše 25% letnoga osnovnoga davka. 2. Če je poškodüvana polovica, a menje nego trifrtale letine, se odpiše 50% osnovnoga letnoga davka. 3. Če je poškodüvana vsa letina, se odpiše celi osnovni letni davek tistoga zemlišča.

Da se ne zgübi pravica do odpisa davka, se mora prijaviti vsaka škoda, ki je bila prizadeta po vremenskoj nesreči i ki da pravico do odpisa davka, brez takse, najdale v osmih dnevaj od dneva, kda se je škoda opazila.

Prijavo mora vložiti v primerih pod točkov a) davčni zavezanec ali njegov pooblaščenec; v primerih pod točkov b) jo lahko vložijo oškodüvani davčni obvezanci skupno, vložiti pa jo lahko tüdi občinsko oblastvo samo.

Prijave se morajo vlagati pri pristojnoj katasterskoj upravi (ne pri davčnoj upravi), lahko tüdi po pošti:

V prijavi, če je posamična, trbe točno označiti poškodüvane parcele ino navesti občino, ves i kraj, kde ležijo poškodüvane parcele. Če je prijava skupna, trbe naznačiti, šteri i kelki del okoliša je poškodüvani. V vsakšem primeri more (morejo) navesti vložitel (vložitelje) prijave, čas i vrsto vremenske nesreče ino prijavo podpisati.

Prijave, štere so prišle tak pozno, da se po mnenji oblastva škoda ne da več ugotoviti, se morejo kak prekesno izročene taki zavrnoti. Proti takšemi odloki je pripüstna pritožba

na finančno direkcijo v osmih dnevaj od dneva obvestitve.

Škodo ugotovi na lici mesta komisija, ki je sestavljena iz ednoga uradnika iz katasterske uprave i dveh članov občine. Ocenjevanji škode mora prisostvüvati zavolo potrebnih pojasnil župan, če ga ves ma, ali pa oškodüvani davčni zavezanec.

Da bodo davčni zavezanci znali vlagati prijave na pravilni naslov, navajamo še, pod štero katastersko upravo spadnejo področja posameznih davčnih uprav na Slovenskom Štajerskom s Koroškov i Slov. Krajinov:

1. Področje davčne uprave Brežice spadne pod katastersko upravo Krško; 2. področja davčnih uprav Celje, Laško, Konjice i Šoštanj spadnejo pod Katastersko upravu v Celji; 3. področja davčnih uprav Slovenjgradec, Prevalje, Gornjigrad i Šoštanj spadnejo pod katastersko upravu Slovenjgradec; 4. področji davčnih uprav Maribor i Slov. Bistrica spadneta pod katastersko upravu Maribor; 5. področja davčnih uprav Ptuj, Ormož, Ljutomer i Gornja Radgona spadnejo pod katastersko upravu Ptuj i 6. področji davčnih uprav Murska Sobota i Dolnja Lendava spadneta pod katastersko upravu Murska Sobota.

Boj na Kitajskom.

Preminoči ponedlek so vünvdarili v vseh vekših mestaj Koreje veliki protikitajski nemiri. V Pingjangi so demonstranti bujli 37 Kitajcov i 150 ranili. Nemiri so trpeli do ranoga jütra. Vnožica je razrüšila 100 kitajskih hiš, restavracij i trgovin.

Pohištvo i blago so znosili na vulice i tam zažgali. Policija je aretirala 150 oseb. Nad 4000 Kitajcov je zbežalo v kitajsko poslaništvo v Seuli.

V Pingyangi je 80 Kitajcov mrtvih, 170 pa ranjenih.

Občinskim poglavarstvom.

Krlevska vlada je izdala zakon od končne likvidacije agrarne reforme na veleposestvih.

Izredne važnosti za naše kmetško ljudstvo v Dravskoj banovini je zlasti določba, da se veleposestnikom, ki majo šume, zamorejo odvzeti za agrarne subjekte (občine, interesente) površine nad 1000 (jezero) ha. Istotak se odvzemejo tudi pašniki, šteri neso sposobni za drugo kmetijsko panogo.

Zakon v § 24 najprej pravi: „Občine, zemliške zajednice, imovne občine i skupine kmetovalcov kak pravne osebe zamorejo biti agrarni interesentje za pašnike, šteri neso sposobni za drugo kmetijsko panogo.“

V krajih, kde je pomenkanje zemle za obdelüvanje i kde je prebivalstvo navezano za pridobivanje i loga, ali kde so zemlišča iz klimatskih zrokov nesposobna za obdelüvanje, zamorejo biti te osebe agrarni subjekti tudi za loge, ki so potrebni za pašo, oskrbo s kúrjenjom i stabenim lesom, lesom za domačo industrijo kak tudi za ostale gospodarske potrebe, v kelko te logovje neso vzeti po § 10 točka 6 i 7 toga zakona.“

Štera veleposestva pridejo v poštev?

Pri nas v Slov. krajini pridejo po navedenih določbah v poštev veleposestva:

1. Szapary Lad.: Murska Sobota. Posestvo meri 1127 ha.

2. Esterhazy Nik.: Dolnja Lendava. Posestvo meri 3756 ha. V poštev pride 2756 ha, če se v interesi prebivalstva ne potrdi küpnoprodajna pogodba med Esterhazyjom i imovinskov občinov Križevci.

3. Zichy Mar.: Beltinci. Posestvo meri 1241 ha.

Ka naj napravijo občine?

Vse kmetske občine, šterih prebivalci so iz označenih veleposestev dobivali ali za peneze ali za delo ali na šterikoli način pašo, drva za kurivo, stavbeni les, les za domačo obrt, dale stelo i druge gospodarske potrebščine ali bi jih tu mogli dobiti kak sosedje ali bližnjiki, naj napravijo vlogo na bansko upravo v Ljubljani ino se priglasijo za svoje občane kak agrarni interesentje.

Zadnji den za takše vloge je 26. julij, ar določa § 24, odstavek 6, kak rok 30 dni od veljavnosti zakona; te pa je v valavi od 26. junija („Služb. Nov.“ letnik XIII. 1931. štev. 142. — XLVII).

Opominamo občine i vse interesente, da je zdaj odločilna doba i edina prilika, da pridejo do lastništ-

va logov, šterih cena gotovo ne bo pretirana. Težka odgovornost za obstanek občine i občanov ino njihovo dobrobit si naložijo občinska zastopstva, ki bi zanemarila varvati pravočasno i pravilno interese svojih občanov. Hitro svetüjemo, da ne čakate do zadnjega dneva!

Kak se glasi vloga.

Vloga naj se približno tak glasi: Banski upravi Dravske banovine

v Ljubljani.

Podpisani občinski urad občine prosi na podlagi sklepa občinskoga odbora z dne, da se občina odnosno njeni prebivalci v smislu „Zakona o likvidaciji agrarne reforme na velikih posestvih“ (Službene Növine kraljevine Jugoslavije z dne 26. junija 1931. letnik XIII. — 1931. štev. 142 — XLVII), in sicer na podlagi § 24 tega zakona uradno vpišejo kot agrarni subjekti — interesenti na pašnike — gozdove veleposestva v

Občani občine so navezani na dobavo kuriva, stavbenega lesa, stelje in drugih gospodarskih potrebščin iz teh veleposestev. Gospodarstev v občini je, skupno število prebivalstva pa, uvrstitev med agrarne subjekte je torej absolutno potrebna in utemeljena.

Podrobno utemeljitev podamo, ko bo po zakonu predvideni pravilnik predpisal pogoje in postopek.

Dne julija 1931.

Obč. urad občine

Pečat, podpis.

Navedeno prošnje vložite priporočeno! Omenjamo, da so cerkvena posestva od razlastitve i dodelitve po tom zakonu izvzeta, v kelko ne so že do 26. junija toga leta odvzeta i razdeljena.

Iz pisarne „Kmetske zveze“.

Dostavek: Kak naknadno izveemo, je za ozemlje mariborskoga inšpektorata agrarni urad v Maribori izdao na nešterne občine uradno poročilo v toj zadevi. V kelko zainteresirane občine toga akta ne bi sprejele ali one, ki so sprejele, pa še ne so vložile prošenj, se naj poslužijo naših navodil.

Lüdožerci pojeli dva letalca.

Preminoči mesec sta med svojim poletom na Novo Gvinejo brez sledü prejšla dva avstralskiva letalca. Te dni pa sta prišla iz notranjosti Nove Gvineje dva domačina, ki sta pripovedavala od letala i dveh belih možov, Teva dva so domačini zgrabili i jiva pojeli na slavnostnom obedi.

Kalendar.

juli (31 dni)

30. teden.

dnevi		Klm. kat.	Evang.
m.	tedna		
20	ponedel.	Elijaš pr.	Illeš
21	tork	Prakseda d.	Daniel
22	sreda	M. Magdal.	Marija M.
23	četrtak	Apolinar	Lenke
24	petek	Kristina	Kristina
25	sobota	Jakob ap.	Jakob
26	Nedelja	9. Ana	8. Ana

Murska Sobota

Šolsko naznanilo gimnazije.

Šolsko leto 1931/32. se bo pričelo dne 11. septembra 1931.

Vpisanje učencev v prvi razred se bo vršilo v pisarni ravnateljstva 11. septembra od 8. do 12. ure. Na novo vstopivši učenci morajo priti k vpisu v spremstvu staršev ali njih namestnikov. Prineso naj s seboj šolsko izpričevalo o uspešno dovršenem 4. razredu osnovne šole in o dobrem vedenju ter rojstni list, s katerim dokažejo, da so rojeni 1918, 1919, 1920. ali 1921. leta.

Vpisovanje ponavljalcev I. razreda in učencev v II. — IV. razred bo 12. septembra od 10. do 12. ure.

13. septembra bo vpisovanje za one učence, ki so bili 11. septembra zadržani, vpisati se v prvi razred.

Vpisovanje v samoupravne razrede se ne bo vršilo.

Vsakdo naj prinese s seboj izpričevalo iz prejšnjega leta. Pri vpisu plača vsak učenec 5 Din. za kolek na prijavi in 20 Din. v fond za zdravstveno zaščito učencev. Te takse ni oproščen noben učenec.

Dne 14. sept. bo služba božja, 15. sept. pa se bo pričel redni pouk.

*

Popravni izpiti se bodo vršili od 2. do 10. septembra po sporedu, ki bo proti koncu meseca avgusta objavljen na črni deski v veži šolskega poslopja. Prijave za popravni izpit morajo biti kolkovane s 5 Din. in za vsak predmet s kolkom za 10 Din. Predložiti se morajo najkasneje do 25. avgusta. Prošnji mora biti priloženo zadnje letno izpričevalo.

Pismeni nižji tečajni izpit se bo vršil 3. septembra.

*

Učenci se opozarjajo na čl. 39. disciplinskih pravil, ki se glasi: Kazniva dejanja, storjena ob praznikih in ob šolskih počitnicah, se kaznujejo po praznikih ali počitnicah, kakor da so bila storjena v šolskem času.

Ravnateljstvo.

— **Častitamo.** G. major Boić, komandant orožniške čete je napredvao za podpolkovnika. Priljubljeni gospodi k napredovanju iskreno častitamo i želemo, da bi tudi prišestno napredovanje dočakao med nami v vsaj zadovoljnosti.

— **Ogen.** Preminočo soboto je na Agrar. cesti pri Olajovih vünvdaro ogen. Mati je štela peči krüh. Ar je močno kürila, se je ror preveč segreo. Blüzi rora je bilo seno. To se je vüžgalo. Nato je začno goreti rušt. Na dobro srečo so ogen včasik v pamet vzeli i pogasili i so tak hišo rešili.

— **Grdo delo.** Zvedeli smo sledeče: Komaj je vmro zidar J. Lončar, so neznani ljudje začnoli nagajati njegovej dovici. Komaj so njega pokopali, so njoj ponoči odnesli vse kokoši. Naskori potom pa so včinoli pravo grdobijo. V stüdenec so njoj nametali zamazane cote i papir, tak da vodo nemre nücati. Što je to včino, se ne ve. Bilo je pač divjaško delo.

— **Dobra küharica i hlapec** se sprejmeta v službo pri gostilni v toplica. Oglasiti se trbe pri Borzi dela v M. Soboti.

— **Zadnje senje** ne bilo tak slabo, kak smo v začetki mislili. Živinskih küpcov je bilo vnogo i odalo se je vnogo živine.

Slovenska krajina.

— **Roko njemi je odtrgalo.** Tridvajstiletnega dečka, Žalik Ivana iz Gančan je zadela pri mlatitvi hüda nesreča. Bio je na mlatilnici i je snopje davao notri. Naednok so drümlini s snopom vred potegnoli notri tudi njegovo roko. Zobci so roko pri lakti odtrgnoli. Ponesrečenca so nato odpelali v špitac, kde so njemi roko odrezali.

— **Krog.** Pred nedavnim je Gombocovo hišo obiskao nevaren gost. Med poldnom domačih ne bilo doma. Gost se je splazo v hišo i je tam poiskao peneze. Meo je srečo. Gombocovi so par dni prle odali tele i so meli doma še vse peneze. Tolvaj je odneso vse.

— **Kola v jarki.** Na cesti med Rakičanom i Sobotov sta se srečala automobil i kola. Konj, ki je bio preženi, je bio sagliv. Šofer je to vido i je auto stavo. Konj pa je bio vseedno nemiren. Skočo je i potegno kola za seov. Prišeo je z njimi v jarek. Kola so se prevrgla. Pri tom se je potro rud i lestvica.

— **Tolvajija na postaji.** Poročali smo že, da so tolvaji vdrli na postajo v Beltincih i M. Soboti v skladišče i so odnesli od tam več blaga. Zdaj so vdrli v skladišče na postaji v Puconcih. V skladišči je meo trgo-

Ka novoga v Belgradi ?

Francoski narodni svetek v Belgradi. V tork so v francoskom poslaništvu v Belgradi svečano proslavili francoski narodni svetek. V odsotnosti poslanika je zastopao poslaništvo opravnik poslov Dubaille. Pri slovesnosti je bilo navzočih veliko številu prijatelov francoskoga naroda. Našega zvünašnjega ministra je zastopao njegov pomočnik Bakotič.

— **Trgovski provizorij z Austrijov poduženi.** Trgovski provizorij z Jugoslavijov i Austrijov, ki bi mogeo potečiti 16. t. m., je poduženi do 20. t. m.

Svetovna politika.

— **Cerkev v boji proti fašizmu.** Divjanje fašistov proti katoličanstvu v Italiji je postalo tak grozno, da je

vec Hackl iz Lemerja blago v vrednosti do 8000 Din. Tolvaji so ponoči vdrli v skladišče i odnesli vse blago.

— **Gomilice.** V ponedlek se je zgodila tü nesreča, ki je s sočütiom napunila celo ves. Pri mlatitvi se je ponesrečo 21 letni Šebjan Pišta iz Dobrovnika. Šo je na mlatilnico, da bi davao snopje notri. Komaj je dao prvi snop, je v mlatilnici med zobci zapraščalo, remen je počo s kola i mašin je henjao. Dečko je zakričao i pokazao krvavo levo roko. Čunte so do lakta ostale v mlatilnici. Opelali so ga v špitao.

— **Rankovci.** Dne 13. t. m. so spravili k vekivečnomi počinki vrloga i priljubljenoga Leopolda Šinko iz Rankovec. Vsi so ga radi meli i to se je vidilo, kak velka vnožina lüstva ga je sprevaljala k zadnjemi počinki. Bio je dober i odločen katoličan. Gda je mogeo kaj dobroga napraviti je napravo; či je trbelo braniti poštenost, ali pa sv. vero, jo je brano, liki pravi junak. Zadnjih deset let ga je mantrala bolezen, a vseedno je redno prihajao k službi božoj, ki njemi je bila sladka dužnost. Za volo njegovoga pravoga katoličanskoga življenja je bio pri vseh prilüblen. Občini je slüžo 26 let, med šterimi 12 let kak župan. V cerkvenom odbori je tudi bio duga leta veren i pravičen delavec. Po precu dugom i lepom življenji se je šče itak čüto dužnika dragomi Bogi i je zapüsto na farno cerkev din. 200; na domačo kapelo din. 200; na fundacijo Marijinoga lista din. 200; na Dom sv. Franciška din. 200; na Martinišče din. 500; na večne meše v Martinišči din. 300. Lübi Bog njemi naj bogato poplača v szejem kralestvi, Slovenskoj krajini pa naj nakloni vnogo tak dobrih katoličanov!

bio Sv. Oča prisiljeni izdati v Parizi okrožnico, s šterov se obrača na katoličane vsega sveta. V okrožnici Sv. Oča odločno obsoja nasilja fašistov, ki ščejo zatreti versko i osebno slobodo i opominja katoličane, da toga ne gledajo brezbrizno. Okrožnica je po celom sveti zbüdila veliko zanimanje, italijanske fašistične oblasti pa je močno razburila.

— **Nemiri v Španiji.** Po volitvaj se v Španiji razmere neso zboljšale. Stranke vodijo med seov srdit boj. Pri vsem najbolje trpijo katoličani. Podivjanost, našuntane vnožice so znova začnole vüžigati kloštre.

— **Po volitvaj na Madžarskom.** Volitve so končane. Prinesle so veliko zmago vlade. Ta zmaga pa je bole zvünašnja. Opozicija je močno napredvuala i je le volilni način kriv, da dobi razmeroma malo poslancov.

— **Šolska slavnost i razstava v Pertoči.** Na tihom bregi, kde stoji cerkev Sv. Jelene že dugo ne bilo takšega vrvenja, kak letos 28. i 29. junija. Te den je bila šolska slavnost razstava. Slavnost se je začela — kak navadno — v cerkvi s službov božov, ki jo je opravo domači g. plebanoš Varga Štefan, po meši je bila zahvalna pesem: „Te Deum“ — molitev i za krala i Bože pravde. Slavnost se je nadaljavala po tom v šoli. G. šol. uprav. Poredoš Štefan je v slavnostnom govori podao jasno sliko srbske zgodovine i vzroke bitke na Kosovom. Vučenci so jako spretno deklamirali i lepo popevali. Razpored je šteo 18 točk. Kak nadaljevanje razporeda dopoldnevne slavnosti je bila predpostavljena Finžgarova mladinska igra: „Vedež“. Deca so vklüp velkoj vročini i otrüjenosti jako dobro igrala. Ob toj priliki je nastopila prvič na novo ustanovljena sokolska četa z igrov: „Dimnikar“ ino sokolska deca z vnogimi deklamacijami i popevanjom. To slavnost je odpro s svojim primernim nagovorom starosta g. Partl Jurij. Popevanje je vodo g. vučiteo Židanik Ivan, največ deklamacij je podao razred gdč. Baševe. Tüdi te den je bila otvorjena prvič na toj šoli razstava ženskih i moških ročnih del ino risb i lepopisja. Razstava je bila odpreta do 5. julija 1931. Starišje ne so šteli vervati, da bi šolska deca kaj takšega mogla napraviti.

— **Tolvajija.** Preminočo soboto noč so neznani tolvaje obiskali v Nemčavci Kühar Števana hišo i so odnesli dve kokvači s piščancami i ednoga velkoga purana.

— **Na banovinskoj vinarsoj i sadjarskoj šoli v Maribori** so v šolskom leti 1931/32 še nešterna, deloma popolnoma i do polovice prosta

mesta za oddati. Zanimanci naj pošlejo prošnje za sprejem v smisli razpisa v 6. številki Sadjara i vrtnara, opnosno 11. številki Kmetovalca najkesej do 4. avgusta t. l. ravnateljstvu šole.

ZA NEDELO.

Po risalaj osma.

Evang. sv. Lukača vu 16. táli.

Vu onom vremeni pravo je Jezuš včenikom svojim priliko eto: Bio je nekši bogat človek, ki je meo špána i té je bio obtoženi njemi, kak da bi razsipávo blágo njegovo. I zvao ga je i pravo je njemi: ka to čujem od tebe? daj račun od španije tvoje; ar že ne bodeš več mogo španivati. Velo je pa špan sam vu sebi: ka bom činio, da gospod moj vkraj jemle od mene španijo? kopati ne morem, kodivati me je sram. Znam ka včinim; da, gda bom vün vrženi s španije, vzemejo me vu hiže svoje. Prizvavši zato vse dužnike gospoda svojeg, velo je prvomi: kelko si dužen gospodi mojemi? on je pa pravo: sto tünk olija. I veli njemi: vzemi tvoj dužni list: i doli sedi hitro i piši petdeset. Potom veli drugomi: ti pa kelko si dužen? on je pa pravo: sto keblor pšenice. Veli njemi: vzemi tvoj list i piš osemdeset. I pohvalo je gospod krivice špana; ka je spametno včino; ar so snovje etoga sveta spametnejši od sinov svetlosti vu svojem narodi. I jas velim vam; včinte si prijatele z nepravičnoga mammona; da gda pomenkate, primejo vas vn vekivečna prebivališča.

Razgled po domovini.

Žalostna smrt dijaka. Nekši gimnazijec iz Šida ki je obiskao gimnazijo v Osijeku, je prišeo na strašen način do smrti. Vračao se je s šidskoga kolodvora z autobusom k svojim starišom. Autobus je vsikdar po navadi pri dijakovih starišaj stano, kde je tudi postajališče, zdaj je pa par hiš dale šteo pelati. Kda je dijak to vido je zgrabo kufer i skočo pred rojstno hišo iz autobusa. Pri tom njemi je spodletelo i prišeo je z glavov pod zadnji potač težkoga autobusa. Nesrečnomi dijaki je glavo vküp zdrobo potač.

Železniška peč je bujla dveletno dete. V ponedlek 29. junija večer je opazo potnik mariborskoga osebnoga vlaka pri čuvarnici kakše tri kilometre pred postajov Rimske toplice, da je odbila lokomotiva s tira malo dete. Potnik je potegno zavoro ino stavo vlak. Med tem je bila pri deteti že njegova mati, ki je omedlela pri pogledi na mrtvo telo.

Človek žrtev strele. Dne 1. julija je bujla strela Vencela Stariča iz Mrzle luže, ki je bio namešeni pri mlinari Ivani Kastrani v Radomlaj pri Domžalaj na Kranjskom. Starec je bio oddaljen od hlačca Sušnik samo 2 metra. Sušnika je strela samo omamila.

Iz maščüvanja polijala dete z vrelov župov. Katarina Mesaroš v Subotici ma v Slepov vulici malo hišico, v šteroj stanuje tudi Verona Erdej s svojov pet letnov hčerjov Juliškov. Te dni sta se pa ženi zavolo letne kühnje hüdo skregali. Mesarošova je tam kühala svojo župo i tudi Erdejova je štela kühati. Nastanola je svaja i kda je mala Juliška prišla k svojoj materi, je Mesarošova zgrabila pisker z vrelov župov i ž njov polela nedužno dete. Juliška je bila tak spečena, da so jo mogli odpelati v bolnico.

Dva velkiva ognja. V tork je izbruhnio v občinskem logi pri železniški postaji v Kaštel Noviji ogenj, ki se je širio z ogromnov naglicov. Z združenimi močmi se je orožništvi, logari i prebivalstvi posrečilo ogenj najprle omejiti i ob 11 ponoči popolnoma zadušiti. Misli se da je ogenj povročila iskra od lokomotive, ki vozi mimo loga drva. Škoda je prec velka. — Drugi ogenj je tudi v tork bio v vesi Pregradje pri Sarajevi, ki je vničo štiri hiše. I samo z velkov težavov se je posrečilo rešiti deco i živino z goreči hramov.

Na koso se je nasadila 12 letna Elizabeta Scheuermann iz Novoga Sivca v Bački. Pelala se je z očom i materov s pola, kde so ravno končali s kosidvov, domo. Odzajaj na kolaj sta bili zasajeni dve kosi tak, da sta stali konici po konci. Pred hišov je oča velo hčeri, ki je sedela odzajaj, da naj izstopi i odklene hišna vrata. Ali nesreča je štela, da ravno, kak se je Elizabeta zdignola, potegno konj. Elizabeta je zgubila ravnotežo i spadnola tak nesrečno naprej, da se je nasadila na konec kose. Konec kose njej je prerezao želodec od zgoraj navzdol, tak da so njej izstopila čreva. Odpelali so jo taki v sanatorij dr. Hetzla v Novi Vrbas, kde so jo operirali. Malo je pa vüpanja za ozdravljenje, ar so čreva hüdo ranjena.

Roparski napad v župnišči. V ponedlek zvečer je sedo župnik Alojzij Geiger mirno v svoji delavni sobi v Nem. Elemeri. Nato je vstopo slabo oblečeni moški, šo je z odličnimi stopaji proti župniki i glasno zahtevao v madjarskem jeziki, med tem kak je držo revolver v roki: „Peneze ali življenje!“ Ar ni imeo orožja pri roki i je tudi že stari, njemi je župnik izročo par sto dinarov, ki jih meo slučajno pri sebi. Ali ropar se s tem denarjem ne zadovolilo i je zahtevao več. K sreči je nato ponovno potrkalo na vrata. Zločinec se je hitro skrio v sosednoj sobi. Vstopo je deček, ki je proso župnika, naj pride k njegovomi oči, ki leži na smrt-

noj posteli. Župnik je vün ponüco to priliko, hitro zakleno vrata i odišeo na orožniško postajo, kde je zadevo prijavo. Kda so pa orožniki prišli, že ni bilo zločinca nigdi, je vüjšeo skoz okna.

SPORT.

— **Tekma v Lendavi.** V nedelo, dne 19. t. m. popoldne igrajo lendavski dijaki nogometno tekmo z dijaki iz Beltinec.

Pošta upravnništva.

Tkalec Martina družina M. Kneževu. Nikaj neste dužni za letos. Potrpajte, pride že čas, gda se povrnate nazaj, zavüpacajte na dobroga Boga. **Kous Jožef, Brestovac.** Din. 16 sprejeli.

Dražba dog.

Dne 24. julija 1931 ob 8 vüri se bo vršila sodna dražba okoli 3 kub. m. hrastovih dog v M. Soboti, Mala Kaniža št. 29.

Krčmarje!

Iz zdravstvenih pogledov odam gostilno v šteroj se letno stoči 120 do 140 hl vina, z mesarijov, trgovinov i trafikov — edina gostilna pri cerkvi. — Hiša je novo zidana i popolnoma opremlena. Mimo vodi pot na prilübleno razgledno točko na severnoj državnoj meji. Gotovine trbe 150.000 Din. Pojasnila dava

učitelj Feliks Grögl 3

pri **Sv. Ruperti v Slov. goricaj.**

AGRARNE ZADEVE

Štere šume lahko dobijo kotrige Agrarne zadruge? Dnes tjeđen smo javili našim kotrigam, ka se lahko javijo za šume i pašnike po novom agrarnom zakoni. Agrarna zadruga je pravna oseba, zato za svoje člane po zakoni more prositi pašnike i šume. Kak je oblast na občine razposlala okrožnice, se bodo delile šume grofa Szápáryja, grofice Marije Zichy i kneza Eszterházyja. Delilo se bo, ka je više od 1000 hektarov. Največ šum dobijo tak naši člani od D. Lendavskoga veleposestava. *Do četrtka, to je do 23. jula naj so najkasnej vse prijave pri zadrugi v Črensovcih,* zato ka 26. že more vse odposlano biti na ministerstvo. K;

kesnej pride, se ne vzeme v poštev. Ministerstvo v šestih mesecaj reši prošnje.

Što odloči, kam de se plačovala agrarna zemlja? Veleposestnik. Po agrarnom zakoni de vsaki veleposestnik pitani, jeli žele sam pobirati skoz 20 let ceno zemlje ali pa vzeme agrarne bone od agrarne privilegirane banke. Kak se odloči tak de te plačüvao vsaki agrarni interesent ali vednako veleposestniki, kak v agrarno banko. *Obama na 20 let 1. oktobra vsako leto na 5%.* Boni agrarne banke do pa nosili 4% obresti, pa do meli borzno ceno. Znajo zato vu vrednosti skočiti ali spadnoti na hasek ali kvar veleposestnika. Agrarnomi interesenti pa nikdar ne na škodo, zato ka on plača samo po zakoni določeno svoto i ednomi i drugomi.

Je eksekucija tüdi mogoča? Mogoča je. Zakon pravi, ka če agrarni interesent ne plača v ednom leti 1. oktobra na njega pripadajoče rate i na opomin v treh mesecaj se ne odzove, te ga lahko eksekvaliva ali državna agrarna banka ali pa veleposestnik, šteromi je pač dužen. Zakaj to tü pišemo? Zato, ka vsaki spozna veliko važnost agrarne zadruge. Vsakomi se zna nesreča pripetiti, ka niti tiste male rate nede mogoče

plačüvati kak na njega pride. Što de njemi te napomoč, ka ne pride pod eksekucijo? Agrarna zadruga plača mesto njega, on pa njej, kda se razmere pri njem zboljšajo. Z toga se vidi veliki pomen Agrarne zadruge ravno po donošenji agrarnoga zakona. Pa ma tüdi pri drugih rečej veliki pomen, kak pomali razložimo. Zato pa opominamo vse agrarne interesente, ki neso šče v zadrugi, naj pristopijo. Zahvalnost je na to veže' ka so borbe agrarne zadruge tak lepi sad rodile vu nižanih cenaj agrarne zemlje.

Kakše cene je določo 28 §. agrarnoga zakona za agrarno zemljo i kak se te more izračunati? Pripomnimo, ka tista klasifikacija zemlje, kak so jo kde občinski cenilci ali drugi prodajalci agrarne zemlje napravili, nikaj ne vala. To je jako važno. *Pri določitvi cene za agrarno zemljo vala samo stari kataster, kak je pri nas bio ešče pod Vogrskov. Nikša druga klasifikacija ne vala.* Gledala de se v zemljiškoj knigi stara klasifikacija i vzeme se za podlago čisti katasterski dohodek drugoga klasa veleposestniške zemlje. Naša zemlja je razvrščena v osem klasov ali razredov. Po agrarnom zakoni se dva razreda vküp vzemeta i mata edno ceno. Mi vze-

memo srednjo ceno čistoga katastralnoga dohodka drugoga klasa zemlje, to je 10 koron. To se vzeme 160 krat i mesto koron se pišejo dinarje. *Tak bo zemlja, štera je v katastri v prvi i drugi razred, koštala 1600 Dinarov. Zemlja, štera spada v 3. i 4. razred v katastri, bo 20% falejša i de koštala 1280 Din. Zemlja, štera spada v 5. ino 6. razred ali klas, bo pali 20% falejša i de koštala 1024 Din. Zemlja, štera spada v 7. ino 8. razred bo koštala polovico gornje cene, to je 512 Din. Cene se razmiľjo za eden kat. oral.*

Gde bi dohodek drugoga razreda bio vekši od 10 koron. tam se doplaća teliko, keliko je te vekši. Pripomnimo pa, da med agrarne interesente je jako malo zemlje razdeljeno, štera bi spadala v 1. ali 2. razred. Tü de mela zadruga pali važno vlogo, ka de se tisti kat. dohodek 2. razreda računao, šteri de hasnovitejši za agr. interesenta posebno tam, kde nega 2. razreda v hatari.

Boža mera kak je pravična. Veleposestva so skoz 50 pa ešče več let plačüvala dačo po nizkom čistom katasterskom dohodki, zato je dober Bog tak zravnao, ka dobijo od siromakov odküpnino tüdi samo po nizkom kat. dohodki. **Kak zna boža mera vse poravnati!**

Kak živijo milijonari.

Biti milijonar v zdajšnjem časi splošne gospodarske krize je slučaj i vendar je v tom časi na sveti okoli 200.000 istinskih milijonarov. Kak so prišli do svojih milijonov, zna vsakši. V dnešnjom gospodarskom sveti se takši način pridobivanja bogastva označüje kak „pošten“.

Zanimivo pa je dejstvo, ki ga očituje večina denarnih magnatov: kem več ma milijonov, tem bole poseben je v svojih lastnostih i navadaj. Najbole prednačijo v tom pogledi dolarski knezi.

Mlajši Astor, herbaš ogromnoga premoženja svojega oče, se ne podpisuje samo na čeke, nego tüdi silno rad piše v newyorske liste i se veseli nad velikimi honorari, ki jih dobi za to. Svetovni bankir Morgan se počüti najbole zadovolnoga, či sedi po cele vüre na obrežji reke s trnkom v roki, samo da lahko postreže svojim gostom z ribami, ki jih je sam vlov. Bostonski milijonar Rolf Block ponüca velki tao svojega bogastva v to, da zbira sprehajalne palice. Ma jih že ogromno število i je dao zozidati za nje poseben muzej. James Franklin Dallard, ki si je kak tovarnar svile pridobo težke milijone, zbira zdaj preproge. V svojoj palači v

Sant Lois leži i visi nad 200 preprog, ki predstavljajo milijonske vrednosti. Nikaj menje kak trestokrat je Dallard prišeo v Evropo, samo da je lahko küpo kakšo dragoceno preprogo. Mr. Woolworths, lastnik največše trgovske hiše sveta, je navdušen prištaš nogometa. Iz svojih nameščenov je sestavo več nogometnih moštjev, šterih uspehe ali neuspehe spremlja z istim zanimanjem, kak razvoj svojega podjetja. Avtomobilski krao Ford napravi dostakrat po nedelaj pešizlet, samo da bi prišparao benzin. Rockefelleri sveti v njegovoj hiši vsigdar samo petrolejka, ar je petrol za njega kak ravnatela Standard Oil Company falejši kak električni tok. Sicer pa je Rockefeller poznani dobrotnik, ve je izdao že milijone i milijone v dobrodelne namene. Če sreča na cesti kodiša, njemi podari ščista novi novc za deset centov, ali ne kšenki. Za to njemi mora kodiš dati kakši dober tanač.

V Angliji je več milijonarov kak v Ameriki, vendar je to malokomi znano, ar so angleški milijonari nekelko menje posebni kak ameriškanski i se nevejo „skriti“. Lorda Clauricarde bi nišče ne računao za nekelko milijonov žmetnoga, što bi ga vido v njegovom raztrganom i zamazanom gvanti. Toda bogati lord ne izda niti pennyja več za gvant,

kak se njemi vidi primerno. Angleški krao jute sir Davis Yule je eden redkih milijonarov, ki nemajo avtomobila. Že večkrat je pravo: „Omnibus je dosta falejši.“

Najbogatejši lüdje sveta pa so v Indiji. Dosta se je že pisalo o njihovem bogastvi, vendar si nemre nišče predstavlati, kelka je vrednost njihovoga premoženja. So pa tej indijski knezi-milijonari obenem tüdi največši razsipniki svojega bogastva, i posekajo v tom pogledi tüdi najbole ekscentrične ameriškanske milijonare. Eden od šterih naprej zida palače, drugi zbira avtomobile najrazličnejših znamk, tretji küpuje na debelo gramafonske plošče, ki se morajo igrati celi den, štrti pa bisere itd.

So pa tüdi na sveti milijonari, ki so se odpovedali svojemi bogastvi. Še ne dugo, ka se je Američan Charles Yarlano odpovedao milijonskoj herbiji svojega oče, i to zavolo toga, ar te peneze ne zaslüžo sam i ar jih njemi po njegovom mišlenji ne trbe. Pred nekaj leti se je eden med Vanderbilts umakno v pennsylvanske gore, si tam postavio preprosto hišico i zdaj žive tam ščista sam. Vse delo opravla sam i do zdaj se njemi še nikdar ne zaželelo, da bi se povrno v velemestno vrvenje.

Za naše male.

Lepoša — Füršt:

Pametni ljudje.

Na cesti je našeo moža, šteromi je mati peneze dala. Ravno je čteo peneze. Dečko si ne mislo, da je to tisti človek, šteroga on išče, zato ga opita:

— Dragi človek, ste vidili tistoga človeka, ki je z nebes spadno?

— Vido sam ga, glih zdaj je odišeo gor na tisti breg, ka od tistec ležej gor pride v nebesa.

— Jaj Bog moj — se je nevolivao dečko, — te ga že jaz ne dojdem. Celi den sam delao, zdaj že me konj preveč stepeo, bodite tak dobri vi, sedite gor na konja i či ga dojdete, povejte njemi, naj pride nazaj.

— Hm — si je mislo mož, — kak vidim, te je tudi bole düplasti, kak moja žena. — Ne se je dao dosta prositi. Seo je na konja i je odjahao. Dečko si je pa dol seo i čakao do večera, a mož ne prišeo nazaj.

— Tistomi človeki je preveč sil-

na pot v nebesa — si je mislo — i zato ne pride nezaj. Lehko je še konja tudi ta dao tisti dober mož naj bi ga neseo mojemi oči.

Stano je gor i šo domo. Materi je povedao, ka se je zgodilo i ka je konja tudi ta poslao oči.

— Dobro si včino, dragi sin — pravi mati, — ti si mladi ti boš lahko peški hodo, sirmak oča je pa stari, i de odsegamao s konjom pazo i paseo ovce.

V tom časi je mož prijahao domo. Konja je privezao v štali poleg krave. Nato je šo v hišo i je pravo ženi:

— No žena, srečna si, ti lahko povem, ar sam najšeo od tébe bole nore i s tem si se oslobodila bitja. Za dve hitvani kravi sam dobo konja i küp penez. Tvoja norost dobro plačüje.

Jeli, — se je veselila ženska. — Ne boj se, ve ostanem dale nora.

— Ostani, draga žena, ostani — je pravo mož.

Gospodarstvo.

Pozor pri klanji lastne živine!

Pri klanji lastne živine od strani kmetovalcov se ne vpoštevajo splošno javna zakonita določila.

Klanje lastne živive po kmetovalcaj i odaje mesa te živine je dovoljeno, vpoštevati pa se morajo sledeča valavna zakonska določila:

1.) Klanje je dovoljeno, **kde so javne klavnice**, samo v teh, zvün hitrih slučajov pri klanji v sili, indri pa po možnosti v uradno dovoljenih obrtnih klavnica. (Čl. 27. zakona od 14. VI. 1928 Ur. list št. 287).

2.) Živina namenjena za klanje mora biti pred i po klanji pregledana po **pristojnom mesoogledniku** (čl. 1., 3. i 46 pravilnika od 8. 9. 1925 Ur. l. št. 348), šteromi se more izročiti **živinski potni list**. Pri takšem živ. pot. listi ne trbe izvršiti prenos lastnine.

3.) Vsako takše klanje more biti prijavljeno pri občinskem predstojništvu zavolo event. **trošarinne** i zavolo odmere ino plačila 1½ procentnoga prometnoga davka.

Od toga navčite vse, ki se jih tiče, da se ognejo občütlivim kaštigam.

Odbira plemenske živine.

Prave živinoreje ne tvori število nego kakovost živine. To pravilo si mora dobro zapomniti vsakši živinorejec, pa ga tudi vpoštevati, če šče od te panoge meti hasek. Kelko je to

vredno, vidimo na dnešnjih senjaj, kda se dobra plemenska žival šče vsikdar odava po kelko telko zadovoljivih cenaj, medtem kda slabo živino nlišče ne pogledne, ali se pa küpci ž nje norčüjejo i ponüjajo lastniki smešne cene.

Najvekšo vrednost majo pa krave — dobre dojnice. Ž njimi ne trbe niti iti na senje, pa dobi küpca i lepo ceno. Po dobrih dojnicah je vsikdar pospitavanje, pa bode šče vekše, ar naše mlekarstvo je ešče komaj v začetki svojega razvoja. Vporaba mleka i mlečnih izdelkov stalno raste i šče desetletja ne bode dosegnola svojega vrhunca. Do teda si pa moremo skrmiti zadosta mlečnih krav, ki nam bodo krmo tudi poplačale. Ne je vseedno, če mamo v štali deset dobrih ali deset slabih krav. Prve nam dajo hasek, druge pa zgübo. Velka razlika je, če nam krma, štero krave dnevno pojejo da 80 litrov mleka ali pa samo 40.

Naš kmet je tak pameten, da drži dobro dojnico kelko mogoče dugo v svojoj štali. So tudi izjeme, ki so lakotni za peneze i dajo najbolše ka majo od hiše. Ali takši ne so živinorejci. V splošnom pa znajo živinorejci samo premalo ceniti pododalne lastnosti živine i odajo mesari najbolše teoce, medtem kda püstijo za plemen najslabejše teoce od najbolših krav. Mišljenje vsakšega živinorejca more biti, da ne da pod nož niti ednoga teleta dobrih dojnih krav,

ZANATSKA BANKA

kraljevine JUGOSLAVIJE a. d.,

podružnica v LJUBLJANI

razglašä, da dava obrtnikom kredite v tekočem računi proti bianco menici z meničnov izjavov. Eskomptne kredite dovoljüje na 30 mesecov z odplačilom v desetih ednakih tromesečnih obrokih. Obrestna mera je 10% na leto.

Kreditnim zadrugam, ki posojüjo tudi obrtnikom, se dovoljüjejo eskomptni, lombardni i krediti v tekočem računi po 7½% na leto.

Sprejema vloge na hranilne knjižice i tekoči račun ino jih obrestüje po čistih 5—6% na leto brez odbitka rentnoga davka.

če tudi zgleda tü ali tam nekelko slabejše, pač pa naj oda mesari vse ka je slaboga pokolenja, zvün če si šče skrmiti jünce.

S stalnov odbirov dobre plemenske živine, ki prihaja od dobrih dojnic i od lepih bikov, ki so tudi od dobroga dojnoga pokolenja, bomo s časoma prišli do takše živine, ki nam bo dala ne samo hasek s svojov mlečnostjov, nego zarod bomo tudi lahko spravili v peneze, kak drago plemensko živino. V tom pogledi pričaküjemo posebno od ustanavljačoh se novih živinorejskih zadrug obilno koristi i uspehov.

Živinorejske i kontrolne zadruge delüjejo v tom smisli, da odeberejo v svojem okoliši najboljše krave ino jih vpišejo v rodovnik. Vsakših 14 dni se pri njih kontrolira dojenje i vpiše v poseben zapisnik i na konci leta se ugotovi vnožina mleka, šteroga je dala krava v celom leti. Samo od krav z najbolšov mlečnostjov se püstijo biki za plemen, od drugih krav se püstijo samo telice, slabe krave se izločijo iz rodovnika. S takšov odbirov bomo za nekaj let dosegnoli, da se v posameznih okolišaj živina popunoma prenove i temelito izboljša, ar se izloči vse slabo. To hvaležno če tudi dugo trpeče delo naj podpirajo vsi živinorejci, da pridemo kemprvle do dobre domače mlečne krave.

Tržne cene.

Penezi: USA dolar Din. 55.80, Canadski dolar Din. 54.80, Austrijski šiling Din. 7.92, Francuski frank Din. 2.18, Talijanska lira Din. 2.90, Pengó Din. 9.80, Nemška marka Din. 13.20, Uruguajski peso Din. 28, Argentinski peso Din. 14.

Živina: biki, jünce i telice Din. 5—6, (jako debeli Din. 7), krave Din. 3—4, teoci Din. 8—9, svinje Din. 9.

Zrnje: pšenica Din. 180, žito Din. 175, oves Din. 190, kukorca Din. 140, krumpli Din. 90, ajdina Din. 170, proso Din. 170, lenovo seme Din. 220, grah črešnj. Din. 200, mešani Din. 100,

MARA PAVIČ:

PRAVICA i USMILJENJE.

Prevod iz hrvaščine.

— Ali vam trbe kaj?

— Svojo obleko ščem meti.

— Tisto, v šteroj ste sem prišli? — se začudi bolničarka.

Peter prikima. Bolničarka niti ne navajena na to, da bi jo Peter kaj proso, zavolo toga ga nikaj ne pitala, nego je šla po obleko. Znala je, da je to zadnja žela tistih, ki se pripravljajo na smrt. Istina, Peter šče ne bio na dvanajsetoj postaji, ali kda želi, naj njemi bo po voli. Med tem kda je bolničarka iskala obleko, je Peter potegno iz podzglavja eden papir i je s težkov rokov pisao po njem.

Marta!

Prosim te, ne išči me! Miva dva sva se ločila na veke. Če moreš biti srečna, bodi! Jaz svoje opravi, nema pomena, da me iščeš. Naskori izplačam Pravici celi svoj dug. Peter.

Kda je bolničarka prišla nazaj z oblekov v sobo, njoj Peter stisne v roko te pisani listič.

— Sestra, prosim vas — je gučao s slabotnim glasom — če jaz vütro ne bom živ, izročite te listič tistomi, ki me bude iskao.

Sestra se nasmehne.

— Ali nas mislite tak naglo zapüstiti?

Peter ne odgovoro nikaj.

— Ne bojte se — nadaljüje sestra, da bi ga zatepla — vi še ne ste tak slabi, mogoče jaz prvle merjem, nego vi.

Peter je mučao i pregledjüvao žepe na kaputi. Kda je potegno vün listič z nekšim naslovom, ga je nekelkokrat pazljivo prečteo.

*

Te večer so vsi začüdeno gledali prazno Petrovo postelo. Nišče ne znao, kam je prejšo. Sestra bolničarka je bila v velikih skrbeh. Neštarni betežnicje so trdili, da so ga videli pred večerom v ograçeki. Hodo je s palicov v roki, kak da bi nekaj iskao. Preiskali so celi ograçek. Brez uspeha. Za Petrom je ne bilo sledü.

XIV.

Na materinom grobi.

Nekaj dni po Dragecovej novoj meši se je pred vilov stavo auto. Marija i Dorica sta taki pribežale iz hiše, že včeraj sta pričaküvali Greto. A kak sta se veselile, kda stopijo iz zapretoga automobila ne samo Greta, nego tüdi Dragec i Nela.

— Kak ste nas obveselili! Kak ste nas obveselili! — je kričala Marija že od daleč, a vüstnice so njoj trepetale od sreče. Med tem kak si je zbrisala roke, štere so bile melnatne i med tem kda si je odvezüvala predpasnik, je Dorica že vzela pake i je na stežaj odprla vrtna vrata, da bi potniki šli v hišo.

— Hvalen Jezuš! — pozdravi Dragec i veselo poda roko Mariji, ki je stala pred vratami vsa ožarjena od ognja i od prijetnoga iznenadenja.

— Čestitam mladi gospod! Lepo od vas, da ste prišli! Izvolite! Izvolite! — se je razvnemala Marija i ne znala, ka bi prvle napravila.

— Lepo, lepo! — se nasmehne Greta. — Zdaj samo mladi gospod vala nekaj, a Nela i jaz kak da bi prišle ne bi.

— Jaj, kak vi gučite! — se vznemiri Marija — ve sem tak težko čakala, da bi se vrnili.

— Dnes je že kakših stokrat bežala na dvorišče, da bi videla ali se že vračate — se je smejala Dorica.

— Siromaška Marija! — je kimala Greta i je gladila Marijo po roki.

— Ravno sem nabrala izvrstne, debele jagode, puna košarica jih je. Jako lepe so! — je gučala Marija, med tem kak je odpirala pred gosti vrata obednice.

— Marija, vi kak da niti ne bi šteli viditi, koga sem pripelala s sebov, — jo pokara Greta.

— Kak da ne! Gospodičina Nela! Dobro nam došla!

— Jaz sem mislila, da me več ne poznate, — se je smejala Nela.

Gospodičina Nela, zapomnite si to, da je to za mene razžaljenje — se je očividno čemerila Marija. — Zavolo toga se bom maščüvala, ali najprvle izvolite vstopiti v obednico. Izvolite, prosim, znam, da ste otrüjeni i lačni.

— Lačni ne smo ravno — popravi Dragec — ali otrüjeni smo preci.

I med tem kak so se poseli na divan i fotele, jim je Marija vsa razburjena pripovedavala, kak je po noči podlasica zadavila dve kokoši, ravno tisto žuto Gretino ljublenko i šče edno mlado kokoš. Kaj takšega se jim še ne nikdar pripetilo.

— Ali ata poldne ne pride domo? — je pitala Greta.

— Ne. Vgojčno je odišo. Naročo je, naj vas pozdravimo, če bi prišli pred njim.

— Ali je zdrav?

— Zdrav je — je pripovedavala Marija pokrivajoč sto z belim prtom — samo včeraj je bio zavolo vas v velkoj brigi. Meo je vüpanje, da na vsakši način pridete. Včeraj dopoldneva niti ne odišeo od doma. Prevednoma vas je pričaküvao.

— Siromaški ata — ga je pomilüvala Nela — vidiš, Greta, dobro bi bilo, če bi njemi brzojavili.

— Eh, jaz sem štela, da ga iznenadimo.

— Joj, kak bode veseli, kda zvečer najde puno hišo gostov! — je kričala Dorica iz kühnje.

— Čüješ, Dorica — je naednok zaskrbelo Greto — ali je Dragecova soba v redi?

Dorica se je samo smejala.

— Videli bodete, kda pridete gor!

Greta zdaj ne mela bole nüjnoga posla, kak da kem prvle beži gor. Za njov sta šla tüdi Dragec i Nela, Dorica pa je ostala odzaja i si čistila obüteo od stopnic, da bi čüla Gretino kritiko. Znala je, da brez te stvari ne mine, ar je mela Greta nenavaden okus. A na velko čüdo je bila Greta z vsem zadovolna.

— Krasno, Dorica, krasno! — je vzklikala, da se je čülo celo v kühnjo. — Ravno tak kak sem si jaz mislila.

Jako veseli je bio tüdi Dragec, kak je stopo v sobo. Vse pohištvo je bilo novo, okrašeno z lepim ročnim delom. Dragec je znao, da so vse to napravili Gretini pridni prsti, zavolo toga jo je zahvalno pogledno.

— Greta, žao mi je za tvoj trüd!

Greta ga žalostno pogledne.

— Ne, Greta — popravi naglo Dragec — ne razmi me napačno. To pravim samo zavolo toga, ar bom mogeo naskori zapüstiti to ljubleno sobico.

— I potom? — nadaljüje Greta nervozno — ali misliš, da bode što drügi v njej stanüvao? Ona bo vsikdar tvoja, samo tvoja.

Dragec se je bojao, da se ne bi zbüdila znova stara Greta, zavolo toga obtihne i začne gledati po lepoj sobi. (Dale.)

Betar 14.000 detetom.

Predsednik nemške republike Hindenburg je botruvao dozdat ž 14.000 detetom. Vsakša rodbina, šteroj se je narodilo sedmo dete, ma pravico prositi predsednika Hindenburga za botra. Kak krstno darilo dobi vsakše dete 20 markov; predsednik Hindenburg je že dao 280.000 zlatih mark za krstna darila.

Upor v zapori.

V zapori v Slivnom je preminoci teden prišlo do istinskoga boja med stražov i zaporniki. Kda se je skupina težkih zapornikov po vsakdanešnjom sprehodi vračala v celice, se je naednok vrgla na stražo ino njim je vzela orožje. Nato so šli i odprli druge celice, da bi odbežali. Vendar se njim je straža postavila v bran. Nastano je hudi boj, v šterom je bilo pet kaštigančov mrtvih. Na obeh straneh pa je bilo več oseb teško ranjenih. Komaj kda je prišla vojaška pomoč, so postavili znova red i mir. Pri kontroli se je izkazalo, da je pet kaštigančov pobegnolo. Celo mesto je bilo zato ostro zastraženo, da kaštigančanci ne bi pobegnoli.

Štiri jezera mrtvih na kitajskom zavolo povodni.

V Kvantungi so bile preminoče dni grozne povodni, ki so zahtevale 4000 človeški žrtev. Zdaj preti v krajih, ki so bili poplavljeni, strašen beteg.

Za smeh.**Previdnost.**

Mihca boli želodec. — Pozo vejo zdravnika, ki njemi pravi, naj pokaže jezik.

„Ne pokažem ga!“ skrči Mihca.

„Zakaj pa ne?“

„Včeraj sem ga pokazao vučitelji, pa me je pošteno namlato.“

Zakaj hodi v šolo?

Vučiteo: „Zakaj hodiš Mate ti v šolo?“

Mate: „Zato, da se po zimi malo segrejem.“

Oda se po jako niskoj ceni lepo posestvo

sestoječe se iz gospodarskoga poslopja 6 plügov njiv, 1 plüga sadonosnika, 1 plüga loga, 1/2 plüga pašnika i 1/4 plüga goric z vsem inventarom vred. Što žele küpiti, naj se oglasi pri MARIJI KOSI pos. Marinhščak št. 22. pošta Mala Nedelja pri Ljutomeri.

Krojaški pomočnik

se taki sprejme za prvovrstno moč. Sprejme se tudi eden vajenec pri PUHAN ŠT. krojači v Bogojni.

VINO samo cepleno jako dobre vrste od Din 5.— liter. Državna in banska trošarina je pri toj ceni že zaračunana pri **ČEH FRANC**, trgovina Murska Sobota.

POZORI!**POZOR!****MAŠINSKI VERTOVJE!**

Mašinski oli garantirani „R“ 6 kg. Din. 5.50
 „ „ „ „R“ 5 kg. Din. 5.—
 „ „ „ „R“ 4 kg. Din. 4.50
 „ „ „ „R“ 3 kg. Din. 4.—

Cylinderolje kg. od 8.— Din. naprej
Tovotmast kg. od 10.— Din. naprej

pri takojšnjem plačili dovolim 2% popust drugače je plačljivo v 90 dneh.

Dobijo se tudi vse vrste mašini kak mlatilnice, trijeri, slamoreznice, reporeznice, i. t. d. kak vsi deli za mašine po najfalejši ceni.

Za sejanje hajdine, prosa i vsega drugega silja se dobi umetno gnojilo vseh vrst po najfalejši ceni.

Mela vseh vrst iz prvih banaških mlinov vedno po najnižji ceni na zalogi, kak tudi vse špecerijsko blago pri

ČEH FRANC, trgovina z mešanim blagom
 MURSKA SOBOTA, polek pošte.

K odaji je lepo posestvo po fal ceni. Naslov se zve v PREKMURSKOJ TISKARNI v M. Soboti.

HALO!**HALO!****Izvrstne toplice pri Sv. Martini!**

Daleč na okoli najbolje zdravilna voda proti protini (reuma) i sploh vsakomi prehlajenji. Voda je topla do 35° C. ma v sebi vnogo joda, železa, soli i drugih zdravilnih snovi.

Poleg toplic prvovrstna gostilna

„SVRATIŠTE i NARODNA GOSTIONA GAŠPAR“.

Moderno vrejene sobe, fine pijače, mrzle i tople jestvine. Što pride v toplice se naj gotovo oglasi v toj gostilni. Z vsem de zadovolen.

V občini HRASTJE MOTA

se odata dve posestvi:

edno obsega 22 plügov, drugo pa 10 plügov. Pri obema je vse zidano i s črepom pokrito. Što žele küpiti, naj se zglati pri NEMEC ALOJZI na Moti.

Lepo vrejeno posestvo z gostilnov, mesarijov, ledenicov

i vsem inventarom polek banovinske c ste, 500 stopajov od cerkve zemle, kelko što šče — brez agenture na odajo. Oglas ti se trbe pri RUDOLF KETIŠ Biš Sv. Bolfank, Slovenske gorice.

BSA 7.7 HP

s prikolicov električni posvet i hupa perfenten po ceni k odaji. Vzemem v račun solo motorgal MURSKA SOBOTA Šolska ul. 32. I. RUSANOV.

Odam posestvo s hišov.

Poleg je lepa njiva, sadonosnik, vinograd, meri okoli 4 plüge. Leži blüzi Apač. Več se zve pri JAKOBI ČREPNIJAK zaloga cementnih izdelkov Apače.

AMATERJE POZOR!

Fotografski aparati i vse fotografske potreščine se dobijo po jako niskoj ceni v trgovini s paperom

HANN IZIDOR-a v M. Soboti.

Sühe gobe

küpije vsikdar i plača po najbolšoj ceni

M. GERŠAK & Co.

LJUBLJANA, Prečna ul. 4. veletrg. z zemelj. plod.

Pošlite vzorce i ponüdbe.